

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 12/4 2023 s. 1684-1702, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

**EFLATUN CEM GÜNEY MASALLARININ DUYARLIK EĞİTİMİ BAĞLAMINDA
İNCELENMESİ***

Dilek KUTMARAL**

Hülya KODAN***

Geliş Tarihi: 11 Temmuz 2023

Kabul Tarihi: 23 Ağustos 2023

Öz

Bu araştırmada Eflatun Cem Güney masallarının duyarlık eğitimi bağlamında incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada Eflatun Cem Güney'in eserlerinden elde edilen verilerin nitel bir yaklaşımla yorumlanıp değerlendirilmesinden dolayı nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veriler, doküman incelemesi kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Eflatun Cem Güney'in 20 masalı bu araştırmanın materyalini oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Duyarlık Kategori Formu kullanılmıştır. Sonuç olarak eserlerde geçen duyarlıkların çocukların anlam dünyasına uygun olduğu görülmüştür. Belirlenen 35 duyarlık konusunun 4'ü hariç diğerleri değişik miktarlarda eserlerde tespit edilmiştir. Bu doğrultuda incelenen eserlerin duyarlık konuları yönünden zengin olduğu tespit edilmiştir. Bu eserlerin okurlarda duyarlık konusunda farkındalık kazandırabileceği sonucuna varılmıştır. Eflatun Cem Güney'in eserlerinin duyarlık açısından zengin olmasının çocukların gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çocukların kitap okuma sevgisinin ve alışkanlığının olduğu bu dönemde doğru iletiler içeren ve duyarlık konularında oldukça zengin olan bu eserlerle tanışmaları kişilik ve ahlaki gelişimleri açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Çocuk, çocuk edebiyatı, duyarlık, duyarlık eğitimi, ilkokul.

**EXAMINATION OF EFLATUN CEM GÜNEY STORY IN THE
CONTEXT OF SENSITIVITY EDUCATION**

Abstract

In this research, it is aimed to examine the tales of Eflatun Cem Güney in the context of sensitivity education. Qualitative research method was used in the research because the data obtained from the works of Eflatun Cem Güney were interpreted and evaluated with a qualitative approach. In the process of examining the data, document analysis was used. The data obtained in the research were analyzed using the descriptive analysis method. Eflatun Cem Güney's 20 tales constitute the material of this research. Sensitivity Category Form was used as a data collection tool in the research. As a result, it has been seen that the sensitivities in the works are suitable for children's world of meaning. Except for 4 of the 35 sensitivity issues identified, the others

* Bu makale birinci yazarın, ikinci yazarın danışmanlığında hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Bilim Uzmanı; dilek19981@gmail.com.

*** Doç. Dr.; Bayburt Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi ABD, hulyakodan@bayburt.edu.tr.

were detected in different amounts of works. In this direction, it has been determined that the works examined are rich in terms of sensitivity issues. It has been concluded that these works can raise awareness about sensitivity in the readers. It is thought that the richness of Eflatun Cem Güney's works in terms of sensitivity will contribute to the development of children. In this period when children's love and habit of reading books is formed, it is important for their personality and moral development to meet these works that contain correct messages and are very rich in sensitivity.

Keywords: Child, children's literature, primary education, sensitivity, sensitivity education.

Giriş

Dünya süratle gelişmekte olan bir çağın içerisindeyiz. Gelişen bu çağa ayak uydurabilecek, kendisini geliştirebilecek, ülkesinin kalkınmasına yardımcı olabilecek donanımlı bireyler yetiştirilmesi gerekmektedir. Bireyler ne kadar donanımlı olursa ülkesine ve milletine o kadar yararlı bireyler olacaklardır. Bireyi donatmanın yollarından biri de onları okumaktan keyif alacakları kitaplarla tanıştırmaktır. Çocuk erken yaşta çevre tarafından okumaya ve araştırmaya sevk edilmelidir. Çocuk kitapları, bireyin gelişimini destekleyen en önemli öğelerdendir. Çocuk kitapları okul öncesinden itibaren çocuklarda dil becerisinin ve aktif kelime hazinesinin gelişmesine, çocuğun kendini doğru bir şekilde ifade edebilmesine katkı sağlamaktadır (Çetinkaya, Öksüz & Öztürk, 2018). Bundan dolayı çocuk erken yaşta çocuk kitaplarıyla buluşturulmalıdır (Demircan, 2006). Ancak çocuklar için ele alınan eserlerin de birçok yönden bireyi geliştirebilecek eğiticiliğe sahip olması gerekmektedir. Çocuk yazını kültürü içinde en hassas yaklaşımlar çocuğa görelilik ilkesi aracılığıyla belirlenmektedir (Ercan, 2022). Bundan dolayı çocuk kitapları çocuğa görelilik ilkesine göre hazırlanmalıdır. Çocuğa görelilik, çocuklara yönelik edebî ürünlerin çocukların büyüme ve gelişim çağlarına, psikolojisine, sözcük ve kavram bilgisine, algılama düzeyine uygun bir duyarlılık biçimi şeklinde tanımlanmaktadır (Şirin, 2000). Çocuk edebiyatı çocuğun düşlerine, sevinç ve üzüntülerine, gelişimine ve büyümesine yararlı olan bir alandır (Özbilen Demirtaş, 2021). Çocuk edebiyatı ürünlerinin çocuğa göre olabilmesi için de taşınması gereken çeşitli eğitsel iletiler vardır. Bunlardan biri de duyarlılık eğitimine ilişkin iletilerdir.

Çocuk edebiyatı çocuklara duyarlılık kazandırması bağlamında büyük öneme sahiptir. Bireyi daha duyarlı hâle getirebilmek için çocukluğun ilk dönemlerinden başlanmalıdır. Çocuk kitapları da duyarlılık eğitiminin sunulmasındaki araçlardan biri olarak görülebilir (Karakuş Tayşi, 2019). Duyarlılık eğitimi Aslan (2019)'a göre insanların iş ve eğitim ortamlarında kendilerini ifade ederken birbirlerini yanlış anlamamalarını, empati becerisi kazanmalarını, sorunları farklı yöntemlerle çözmelerini sağlamak amacıyla verilen eğitimidir. Özçelik (1998) duyarlılık eğitimi insanların hislerini, tutum ve davranışlarını fark ederek onaylamalarını sağlayan ve onları davranış değişikliğine sevk eden bir yöntem olarak açıklamaktadır. TDK Türkçe Sözlük (2009, s. 580)'te, duyarlı sözcüğü için "Dış etkenlere karşı duyarlılığı olan, hassas.", duyarlılık sözcüğü için "1. Duyum ve duyguları algılayabilme yeteneği, duygunluk, hassaslık, hassasiyet. 2. Zayıf bir etkiye karşı tepki gösterebilme yeteneği." şeklinde tanımlanmıştır. Duyarlılık kavramını çocuklara kazandırarak çevresinde yaşanan olaylara kayıtsız kalmaması, olayları değerlendirme noktasında farkındalıklarının oluşması sağlanabilir. Çocukların; başkalarının yaşadıkları sorunlara önem vermek, anlamak, dinlemek, empati kurabilmek ve çözümü için elinden geleni yapmaya çalışması için duyarlılık kavramı önemlidir. Bu yüzden çocukların kültürel ve evrensel değerlere ilişkin duyarlılıklarını geliştirerek değerlerin

farkında olması ve değerleri içselleştirmesi sağlanabilir. Bu sayede duyarlık kazanan çocuk eleştirel bakış açısı kazanabilir. Araştıran, sorgulayan, girişimci birey olacak ve çevresinde olup biten olaylara kayıtsız kalmayacaktır (Tursun, 2019). Sever (2015)'e göre çocuk kitaplarının amacı öğretici olmaktan ziyade duyarlık kazandırabilmedir. Bu nedenle, çocuk kitaplarında çağımızın en önemli ihtiyaçlarından sevgiye, barışa, kardeşliğe, arkadaşlığa, sağlam aile ilişkilerine, toplumsal dayanışmaya, fedakârlığa, paylaşmaya, zorluklar karşısında hayattan ümidini kesmemeye (Aytekin, 2016), bilime ve sanata saygı duyan, sorgulayan, tartışan, bilişsel ve duyuşsal açıdan dengeli olan duyarlı bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmelidir (Melanlıoğlu, 2020).

Özçelik (1998), duyarlık eğitimini bireyi iletişimde daha donanımlı hâle getirmek, kendisini daha iyi tanımasını sağlamak, karşılıklı iletişimde kişilerin birbirlerine nasıl tepki verdiğini öğrenmek, grubun etkinliğini sağlamak için bilgi sahibi olmak, katılanların çevresiyle olan iletişimlerinde etkin olmalarını sağlamak, katılanlara öğrenme metotlarını öğretmek, katılanların sorunları hakkında karar verme ile ilgili kullandıkları değer yargılarını açığa çıkarmasını ve geliştirmesini desteklemek, katılımcıların insanlar arası ilişkiler hakkında daha duyarlı olmasını sağlamak şeklinde ifade etmektedir. Duyarlık eğitimi, bireylere edebiyat ve çocuk kitapları ile sunulabilir (Evsen, 2019). Göktürk (1998) duyarlığın çocuk edebiyatıyla olan ilişkisini; bireyleri metinler aracılığıyla henüz deneyimlemedikleri durumlarla karşı karşıya getirerek duyarlığın artırıldığı şeklinde açıklamaktadır. Çocuk edebiyatı ürünleri bir değeri, hakikati ve güzelliği edebiyatla özümseterek, duyumsatarak çocukların bu kavramlara ilişkin duyarlıklarını artırır. Çocuk edebiyatı çocukların anlam dünyasına, kulaklarına, gözlerine, düşlerine, düşüncelerine, seslenir ve çocukları duyarlı kılarak, dil becerileri edindirmesine ve düşünmelerini sağlamasına yarar sağlamaktadır. Çocuk edebiyatı çocukların gelişim alanlarına katkı sağlar, metinlerdeki kahramanlar ve duygular yoluyla çocukta güzele ilişkin duyarlık oluşturur (Eryeşil, 2015). Çocuk edebiyatı prensiplerine göre olan eserler sadece bireyin gelişimine değil, duyuşsal gelişimine de yararlı olmaktadır. Böylece hayata ve insani değerlere ilişkin farkındalık kazanan çocuk okurun duyarlık eğitim süreci de gelişmektedir (Özbilen Demirtaş, 2021).

Yapılan alan yazını taraması sonucunda çocuk yazını yapıtlarının duyarlık eğitimine uygunluğunu araştıran çalışmaların olduğu görülmüştür. Aslan (2013), duyarlık ve fikirleri geliştirmede çocuk / gençlik edebiyatı adlı çalışmasında; “Duyarlık”, “Duyarlık eğitimi” ve çocuk yazını ve duyarlık eğitimi arasındaki ilişkiyi incelemişken Alamdar ve Süngü (2017), Nazım Hikmet’in *Sevdalı Bulut* eserindeki masalları duyarlık eğitimi açısından incelemiştir. Karakuş Tayşi (2019), Sevim Ak’ın öykülerini duyarlık eğitimi açısından incelemiştir; Aslan (2019), çocuk edebiyatı ve duyarlık eğitiminin ilişkisini incelemiştir. Evsen (2019), Mustafa Ruhi Şirin’in çocuk şiirleri ve masal kitaplarını duyarlık eğitimi açısından incelemiştir; Özbilen Demirtaş (2021), Koray Avcı Çakman’ın kitaplarını duyarlık eğitimi bakımından incelemiştir. Karakuş Aktan (2019), çocuk edebiyatı ile duyarlık eğitimi arasındaki ilişkiyi; Çinpolat (2021), Gülten Dayıoğlu’nun edebiyat ödülleri arasında yılın romanı ödülünü kazanan eserlerini duyarlık eğitimi bağlamında ele almıştır. Baran (2022) Fatih Erdoğan’ın Sihirli Kitaplar serisini duyarlık eğitimi bakımından incelemiştir. Aras (2022), Tudem Edebiyat Ödüllü çocuk romanlarını duyarlık eğitimi açısından incelemiştir ve eserlerin duyarlık kazandırılmasında rol oynayacağını ifade etmiştir.

Çeşitli edebî ürünler arasından çocukların dikkatini çeken türlerden biri de masallardır. Hayatı boyunca çocuk yazınında masal türüne katkıda bulunan Eflatun Cem Güney çocuğa görelilik ilkesini eserlerinde başarılı bir şekilde kullanmıştır (Saltık 2016; Lüle Mert, 2009). Kaplan (2012) çalışmasında; Eflatun Cem Güney'in eserlerinde çocuk bakışını yakaladığını, çocukla olan iletişimi, anlatımı ve değerleri işleyişinin bütün masallarında en üst düzeyde olduğunu ve okurun hayal gücünü geliştirdiğini anlatmaktadır. Dünya ve Türk çocuk edebiyatında önem arz eden Eflatun Cem Güney'in yapıtlarının alandaki yeri ve önemini araştıran birçok çalışma bulunmaktadır (Çolak, 2016; Durbilmez, 2015; Emiroğlu, 2005). Lüle Mert (2009), Eflatun Cem Güney'in masallarının söz varlığı öğelerini belirlemiş ve bu öğelerden hareketle kelime hazinesini ilerletmeye özgü etkinlik önerileri sunmuş; Emiroğlu (2005), Eflatun Cem Güney'in kaleme aldığı eserlerinin tamamını dil ve çocuk eğitime katkıları bakımından incelemiştir. Kaplan (2012), Eflatun Cem Güney'in masallarını karakter eğitimi açısından incelemiştir; Bakırcı (2014), Eflatun Cem Güney'in *Masallar* adındaki yapıtında yer alan metinlerde bulunan mitolojik unsurları tespit edip yorumlamış; Daştan (2012), Eflatun Cem Güney'in folklor ürünleri üzerindeki tasarruflarını halk bilimi penceresinden değerlendirmiştir. Durbilmez (2015), Eflatun Cem Güney'in *Dede Korkut Masalları* eserinde bulunan yedi metinden biri olan Kan Turalı adlı metnini, metinler arası ilişkiler bakımından incelemiştir; Düzgün (2013), Eflatun Cem Güney'in Erzurumlu Emrah'la alakalı çalışmalarını karşılaştırılmalı olarak ele almak, halk bilimi çalışmalarının yöntem sorunlarını münakaşa etmek ve ilk dönem araştırmalarından günümüze aktarılan problemlere dikkat çekmeyi amaçlamıştır. Asutay ve Çetiner (2021), Keloğlan çizgi filmini Eflatun Cem Güney'in *Açıl Sofram Açıl* yapıtı ile karşılaştırarak incelemiştir; Ozan (2015), Eflatun Cem Güney'in masallarını şekil ve içerik yönünden inceleyerek işlevsel olarak değerlendirmiştir. Literatür incelendiğinde Eflatun Cem Güney eserleri üzerine; dil ve söz varlığı, halk edebiyatı bilimi ve mitolojik unsurlar, eserlerin yapı özellikleri bakımından çeşitli çalışmaların yapıldığı görülmektedir.

Özdemir (2013) ise duyarlı bireyler yetiştirmek için çocukların; dilsel ve yazınsal anlatımıyla yüreklerinde güzele yönelik sevginin oluşmasını sağlayan, kendi dünyalarını anlatan kişiyi tam ve gerçek insan kılan duyguların yer aldığı yazınsal yapıtlarla buluşturulması gerektiğini söyler. Nitekim çocuklara hitap eden edebî ürünlerden biri de masallardır. Bu sebeple dünyada ve Türkiye'de masallarla ilgili yaptığı çalışmalardan dolayı "Masalcı Baba" ünvanını alan (Emiroğlu, 2005) Eflatun Cem Güney'in masallarını duyarlık çeşitliliği bakımından incelemek araştırmacının amacıdır. Söz konusu amaca ulaşmak üzere aşağıdaki alt amaç belirlenmiştir.

- Eflatun Cem Güney masallarında hangi duyarlıklar, ne sıklıkla işlenmiştir?

1. Yöntem

Araştırmada Eflatun Cem Güney'in eserlerinden elde edilen verilerin nitel bir yaklaşımla yorumlanıp değerlendirilmesinden dolayı nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma, özelden genele doğru bir bakışla, olay ve olguları kendi alanları içinde betimleme, katılımcıların görüşlerini anlama ve yansıtma üzerine yoğunlaşan bir yaklaşımdır (Çokluk, 2011). Verilerin toplanma sürecinde doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılmak istenen olgular hakkında bilgi veren hem basılı hem elektronik materyallerin gözden geçirmeyi ve değerlendirmeyi kapsar (Yıldırım & Şimşek, 2021; Bowen, 2009). Çalışmada da araştırmacı doküman incelemesi yaparken "araştırma probleminin niteliğine, doküman incelemesi sonucunda elde etmeyi hedeflediği veriye veya dokümanları ne

kadar kapsamlı ve derinlemesine incelemek istediğine bağlı olarak dokümanlara ulaşma, orijinalliğini kontrol etme, dokümanları kullanma, veriyi analiz etme, veriyi kullanma” aşamalarını kullanır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Bu çalışmada da Eflatun Cem Güney’in masallarının duyarlık eğitimi bağlamında incelemek için doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır.

1.1. Veri Toplama Süreci

Eflatun Cem Güney’in çocuk edebiyatı alanında yazdığı eserlerindeki iletilerin duyarlık eğitimi açısından niteliklerini tespit etmenin amaçlandığı bu çalışmada, Eflatun Cem Güney’in eserlerinin seçilme nedeni Eflatun Cem Güney’in çok yönlü bir yazar olarak farklı alanlarda eser vermesi ve çoğunlukla masal türünde eser verdiği için “Masalcı Baba” olarak bilinmesidir (Emiroğlu, 2005). Eflatun Cem Güney’in yaklaşık üç yüz elliye aşkın eseri arasından yetmiş tane masal türünde yapıtı bulunmaktadır. Eflatun Cem Güney’in 20 masalı bu çalışmanın materyalini oluşturmaktadır. Millî Eğitim Müdürlüğünün Kültür Yayınları’ndan 3. baskı olarak yayınladığı ve 2022-2023 eğitim-öğretim yılında okullara gönderdiği masallar kitabı adı altında toplanan 20 tanesi rastgele seçilmiştir. Çalışmada kullanılan masallar K1, K2... şeklinde kodlanmıştır.

Araştırmada incelenen masallar ve yayınevleri, basım yılları, sayfa sayıları ve resimli olup olmadıkları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmada Kullanılan Masallar ve Özellikleri

Sıra No	Masal Adı	Yayınevi	Basım Yılı	Sayfa Sayısı	Resimli mi?
1	Sırmalı Pabuç	Kültür Yayınları	2022	20	Evet
2	Karayılan	Kültür Yayınları	2022	17	Evet
3	Sabırtaşı	Kültür Yayınları	2022	50	Evet
4	Nartanesi	Kültür Yayınları	2022	27	Evet
5	Sedef Bacı	Kültür Yayınları	2022	12	Evet
6	İncili Yorgan	Kültür Yayınları	2022	20	Evet
7	Üç Turunçlar	Kültür Yayınları	2022	22	Evet
8	Gelincik Günü	Kültür Yayınları	2022	9	Evet
9	Hamur Bebek	Kültür Yayınları	2022	14	Evet
10	Kösedag	Kültür Yayınları	2022	12	Evet
11	Perili El	Kültür Yayınları	2022	12	Evet
12	Üç Elma	Kültür Yayınları	2022	12	Evet
13	Kül Kedisi	Kültür Yayınları	2022	14	Evet
14	Açıl Sofram Açıl	Kültür Yayınları	2022	13	Evet
15	Zümrüdüanka	Kültür Yayınları	2022	38	Evet
16	Bir Göze Bir Gül	Kültür Yayınları	2022	16	Evet
17	Elmas Beşik	Kültür Yayınları	2022	11	Evet
18	Ak Gün Kara Gün	Kültür Yayınları	2022	16	Evet
19	Tasa Kuşu	Kültür Yayınları	2022	9	Evet
20	Dünyanın Tadı	Kültür Yayınları	2022	23	Evet

1.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmada Etoğlu Kıbrıs (2019)’in, Karakuş Tayşi (2019)’nin, Alamdar ve Süngü (2017)’nün, Aslan (2013, 2016)’in çalışmalarında kullanılan; araştırmacının da uzman görüşü olarak değiştirdiği 35 maddeden oluşan Duyarlık Kategorisi formu kullanılmıştır. Oluşturulan

duyarlık kategorileriyle veriler toplanmıştır. Duyarlık kategorileri ilk olarak Aslan (2013, 2016) tarafından 14 kategori olarak belirlenmiştir. Alamdar & Süngü (2017); Aslan (2013, 2016)'ın çalışmalarındaki duyarlık kategorilerini temel alarak 18 kategori oluşturmuştur. Karakuş Tayşi (2019); Aslan (2013, 2016), Alamdar & Süngü (2017)'nin çalışmalarını dikkate alarak 29 duyarlık kategorisi oluşturmuştur. Etoğlu Kibris (2019); Aslan (2013, 2016), Alamdar & Süngü (2017), Karakuş Tayşi (2019)'nin çalışmalarını dikkate alarak 35 duyarlık kategorisi oluşturmuştur. Araştırmada kullanılan duyarlık kategorileri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Araştırmada Kullanılan Duyarlık Kategorileri

<i>DUYARLIK KATEGORİSİ</i>	<i>DUYARLIK KATEGORİSİ</i>
1- Dilsel duyarlık	19- Sağlığa duyarlık
2- İnsan mutluluğuna duyarlık	20- Kişisel özelliklere duyarlık
3- Kadına duyarlık	21- Özgüvenli olmaya duyarlık
4- Aşka-sevgiye duyarlık	22- Özgürlüğe duyarlık
5- Hayvanlara duyarlık	23- Mesleklere duyarlık
6- Aile bireylerine duyarlık	24- Dürüst olmaya duyarlık
7- Barışa duyarlık	25- Kitap okumaya duyarlık
8- İyilik yapmaya duyarlık	26- Ölümüne duyarlık
9- Paylaşmaya duyarlık	27- Arkadaşlığa-dostluğa duyarlık
10- Toplumsal huzura duyarlık	28- İnsan ilişkilerine duyarlık
11- Yardımlaşmaya duyarlık	29- Umutlu olmaya duyarlık
12- Emeğe ve çalışkanlığa duyarlık	30- Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlık
13- Yoksul insanlara duyarlık	31- Dünya tarihine duyarlık
14- Hakka, hukuka, adalete duyarlık	32- İnsani duygulara duyarlık
15- Temel yaşam ihtiyaçlarına duyarlık	33- Toplumsal normlara duyarlık
16- Bilime duyarlık	34- Çocukluğa duyarlık
17- Sanata duyarlık	35- Özverili olmaya duyarlık
18- Doğaya duyarlık	

1.3. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Betimsel analizde veriler önceden tespit edilen kategorilere göre betimlenir. Veriler düzenli ve belirgin bir şekilde temalara göre betimlenince yorumlanabilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2021). Yıldırım ve Şimşek (2021)'e göre betimsel analizin dört aşaması bulunmaktadır.

Şekil 1: Veri Analizi Aşamaları

1. Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturmak: İlk aşamada, belirlenmiş bir kavramsal çerçeve kapsamında verilerin hangi temalar altında düzenleneceği ve sunulacağı tespit edilir (Yıldırım & Şimşek, 2021). Duyarlık konusu bu araştırmanın çerçevesi olarak belirlenmiştir. Daha sonra da bu çerçeveye göre Etoğlu Kibris (2019)'in, Karakuş Tayşi (2019)'nin, Alamdar ve Süngü (2017)'nün, Aslan (2013, 2016)'nın çalışmalarında kullanılan duyarlık kategorilerinden yararlanılarak duyarlık kategori formu hazırlanmıştır.

2. Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi: Bu aşamada bir önceki başlık altında belirlenen çerçeveye göre veriler okunur ve düzenlenir. Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesiyle, verilerin seçilmesi, anlamlı ve mantıklı bir biçimde bir araya getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu aşamada elde edilen verilere ilişkin doğrudan alıntılar seçilmesi de önem arz etmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu kısımda öncelikle Eflatun Cem Güney'in 20 adet masalı taranmış ve duyarlık kategori formu doğrultusunda elde edilen veriler işaretlenmiştir. Daha sonra ilk aşamada oluşturulan 35 duyarlık kategorisi dikkate alınarak doküman incelemesi ile elde edilen veriler okunup düzenlenmiştir.

3. Bulguların tanımlanması: Veriler düzenlenir ve doğrudan alıntılarla desteklenir. Burada asıl önemli olan verilerin kolay anlaşılır bir şekilde ve okunabilir bir dille aktarılmasıdır (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu aşamada çalışma bulguları çalışmanın amacına yönelik duyarlık kategorilerine göre tanımlanmış ve ihtiyaç duyulan yerlerde daha önceden belirlenen doğrudan alıntılarla bu tanımlamalar desteklenmiştir.

4. Bulguların yorumlanması: Son aşamada da bulgulara ilişkin yorumların açıklanması, ilişkilendirilmesi ve anlamlandırılması yapılır (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu aşamada da duyarlık kategori formuna göre elde edilen veriler açıklanmış ve yorumlanmıştır.

1.4. İnanırcılık ve Tutarlılık

Nitel araştırmalarda çeşitleme yöntemlerinin kullanılması araştırmanın güvenilirliği açısından oldukça önemlidir. Bu araştırmada da araştırmanın güvenilirliğini sağlamada

analizcilerin üçgenlemesi gerçekleştirilmiştir. Analizcilerin üçgenlemesi, iki ya da daha fazla kişi tarafından aynı nitel verinin bağımsız olarak analiz ettirilmesini ve bulguların karşılaştırılmasını içermektedir (Patton, 2014). Bu çalışmada da veri analiz sürecinde her masal araştırmacı tarafından ayrı ayrı okunarak, duyarlık kategori formuna göre masallardaki duyarlık ifadeleri bağlam tanımlanmıştır. Çalışmanın veri kaybına uğramaması açısından bulunan duyarlık cümleleri ve sayfa numaraları tablolarda her masal için ayrı ayrı verilmiştir. Ayrıca masallar araştırmacı dışında biri sınıf öğretmenliği alanında uzman, biri de Türkçe öğretmeni olmak üzere iki kişi tarafından okunmuştur. Alan uzmanı ve Türkçe öğretmeni ayrı zamanlarda ve ayrı mekânlarda bağımsız okumalar yapmıştır. Bireysel kodlamalar gerçekleştirildikten sonra araştırmacı ve alan uzmanı karşılıklı her bir masal üzerindeki kodlar üzerinden görüşmeler yapıp bulunan tüm kodlar tek tek karşılaştırılmıştır. Görüş ayrılığı olan kodlar üzerinde ortak karar verilerek Miles-Huberman (2015) güvenilirlik formülü kullanılarak güvenilirlik sağlanmıştır. Miles-Huberman (2015)'a göre güvenilirliğin sağlanması için kodlayıcılar arası görüş birliği en az %80 olmalıdır. Araştırmacı ve alan uzmanının Duyarlık Kategori Formu'na göre yaptıkları kodlamalar, kodlayıcılar arası güvenilirliği sağlamak adına karşılaştırılmış ve hesaplamalar yapılmıştır. Her masal ayrı ayrı ele alınarak toplam kod sayısı, görüş birliği ve görüş ayrılığı ayrı ayrı hesaplanmıştır ve Miles-Huberman (2015) formülü (Güvenirlik = Görüş birliği / Görüş birliği + Görüş ayrılığı) üzerinden hesaplanmıştır. Formüle göre her masal için güvenilirlik düzeyi ayrı ayrı hesaplanmıştır. Güvenirlik düzeyleri *Sırmalı Pabuç* masalında %89; *Karayılan* masalında %95; *Sabırtaş* masalında %91; *Nartanesi* masalında %95; *Sedef Bacı* masalında %90; *İncili Yorgan* masalında %97; *Üç Turunçlar* masalında %100, *Gelincik Günü* masalında %92; *Hamur Bebek* masalında %97; *Kösedağ* masalında %94; *Perili El* masalında %92; *Üç Elma* masalında %100; *Kül Kedisi* masalında %88; *Açıl Sofram Açıl* masalında %85; *Zümrüdüanka* masalında %95; *Bir Göze Bir Gül* masalında %100; *Elmas Beşik* masalında %97; *Ak Gün Kara Gün* masalında %94; *Tasa Kuşu* masalında %91; *Dünyanın Tadı* masalında %90 şeklinde hesaplanmıştır. Bu durumda puanlayıcılar arasındaki ortalama güvenilirlik düzeyleri %85 ila %100 arasında değişmektedir. Bu durumda masallara ilişkin tespit edilen güvenilirlik düzeyi kabul edilebilir düzeydedir.

2. Bulgular

Bu bölümde, Eflatun Cem Güney'in masalları duyarlık öğeleri taşıma bakımından analiz edilmiş ve bunlara ilişkin sonuçlar sunulmuştur.

2.1. Eflatun Cem Güney Masallarında Bulunan Duyarlıklar ve Duyarlıkların Bulunma Sıklığı

Eflatun Cem Güney'in 20 masalı duyarlık Kategori formunda yer alan duyarlık kategorileri açısından incelenmiştir. Masalarda bulunan duyarlık kategorileri ve kullanım sıklığına ilişkin veriler Tablo 3'te sunulmuştur.

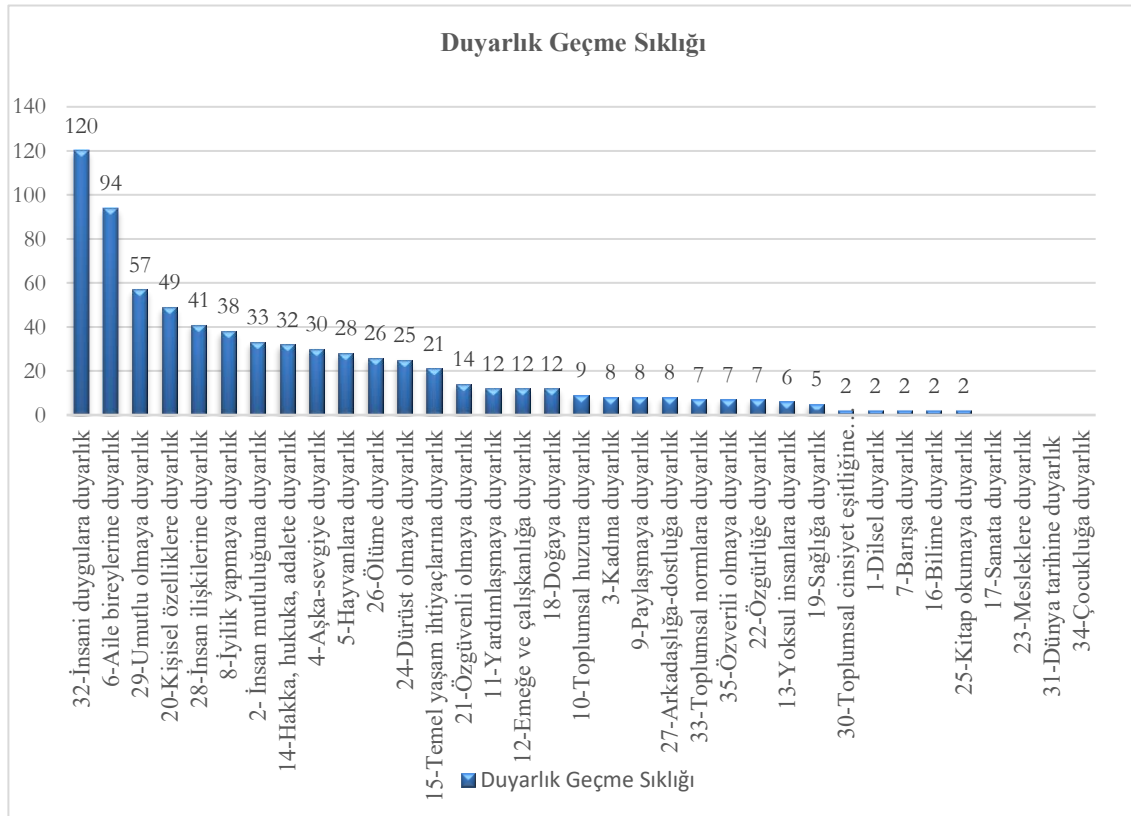
Tablo 3: Eflatun Cem Güney Masallarında Geçen Duyarlıklar ve Geçme Sıklıkları

DUYARLIK ADI	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8	K9	K10	K11	K12	K13	K14	K15	K16	K17	K18	K19	K20
Dilsel duyarlık	1									1										
İnsan mutluluğuna duyarlık	3	2	4	2		1	2		3		2			5	1	3	1	1	1	3
Kadına duyarlık								1						1	1	1	1			3
Aşka-sevgiye	1	1	6	3	1	1	2	1						2	1	5	1			5

duyarlık																			
Hayvanlara duyarlık	5		6	5		2		1					3		4		2		
Aile bireyelerine duyarlık	4	1	7	3	6	3	2	2	2	2	1	2	6	1	2	9	4	1	1
Barişaya duyarlık		3						1			1			5				0	
İyilik yapmaya duyarlık		1	5	3		1		1		1			4	4		1	2	2	
Paylaşmaya duyarlık	3	1	1					1					2						
Toplumsal huzura duyarlık		1	1			1				1			2		1		1		
Yardımlaşmaya duyarlık	1	1	1	3		1		1	1				2		1		1		
Emeğe ve çalışkanlığa duyarlık	1				1				1		1	3				2	3		
Yoksul insanlara duyarlık	1			1										3				1	
Hakka, hukuka, adalete duyarlık	6	1			1	1	6		2	1	1	4	3	4		1	1		
Temel yaşam ihtiyaçlarına duyarlık			4			1	4						1	9	1			1	
Bilime duyarlık		2																	
Sanata duyarlık																			
Doğaya duyarlık	1		4	1							2			4					
Sağlığa duyarlık			2	1										1	1				
Kişisel özelliklere duyarlık	3	3	9	1	1	3	4	2	3	1	2	1	2	1	1	3		1	
Özgüvenli olmaya duyarlık			1	3				1						6				3	
Özgürlüğe duyarlık	1													3	2		1		
Mesleklere duyarlık																			
Dürüst olmaya duyarlık	5		1	1		1		1	4			6	1	3	2				
Kitap okumaya duyarlık		2																	
Ölüme duyarlık	1	5	1		1	3								7	1	4	2	1	
Arkadaşlığa-dostluğa duyarlık	1		1						5							1			
İnsan ilişkilerine duyarlık	7	1	3	3	4	1			2	4	1	1	3	5	3	1	1	1	
Umutlu olmaya duyarlık	5	1	9	6	3	6	3	1	5	1	1	2	3	1	5	1	2	2	
Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlık							1	1											
Dünya tarihine duyarlık																			

İnsani duygulara duyarlık	1	5	1	3	3	5	6	2	7	1	2	2	4	1	2	2	4	2	4
Toplumsal normlara duyarlık	1					1	1	1		1					1			1	
Çocukluğa duyarlık																			
Özverili olmaya duyarlık				1					3	1	1				1				

Tablo 3'te görüldüğü üzere Eflatun Cem Güney'in 20 adet masalı duyarlık kategorileri bakımından incelenmiştir. K1,K3, K7, K9, K10, K11, K14 kodlu masalarda insani duygulara duyarlık, K2, K8, K17, K18, K20 kodlu masalarda aile bireylerine duyarlık, K4, K6, K1, K18 kodlu masalarda umutlu olmaya duyarlık, K5 kodlu masalarda aile bireylerine duyarlık, K7 kodlu masalda hakka, hukuka ve adalete duyarlık, K10 kodlu masalda insan ilişkilerine duyarlık, K11 ve K15 kodlu masalarda insani duygulara duyarlık, K13 kodlu masalarda dürüst olmaya duyarlık, K16 kodlu masalda ise iyilik yapmaya duyarlık kategorileri ön plana çıkmaktadır. Ancak masalarda genel olarak sanata duyarlık, mesleklere duyarlık, dünya tarihine duyarlık ve çocukluğa duyarlık kategorileri dışında tüm kategorilere yer verildiği söylenebilir.

Grafik 1: Masalarda Duyarlık Kategorilerinin Geçme Sıklığı

Grafik 1 incelendiğinde, 20 masalın 19'unda aile bireylerine duyarlığa 94 kere, insani duygulara 120 kere yer verilmiştir. 18'inde umutlu olmaya duyarlığa 57 kere yer verilmiştir. 17'sinde kişisel özelliklere duyarlığa 49 kere yer verilmiştir. 16'sında insan ilişkilerine duyarlığa 41 kere yer verilmiştir. 14'ünde insan mutluluğuna duyarlığa 33 kere yer verilmiştir.

13'ünde aşka-sevgiye 30 kere, hakka, hukuka, adalete 32 kere yer verilmiştir. 11'inde iyilik yapmaya duyarlığa 38 kere yer verilmiştir. 10'unda yardımlaşmaya duyarlığa 12 kere, dürüst olmaya duyarlığa 25 kere, ölüme duyarlığa 26 kere yer verilmiştir. 8'inde hayvanlara duyarlığa 28 kere yer verilmiştir. 7'sinde toplumsal huzura duyarlığa 9 kere, emeğe ve çalışkanlığa duyarlığa 12 kere, temel yaşam ihtiyaçlarına duyarlığa 21 kere, toplumsal normlara duyarlığa 7 kere yer verilmiştir. 6'sında kadına duyarlığa 8 kere yer verilmiştir. 5'inde paylaşmaya duyarlığa 8 kere, doğaya duyarlığa 12 kere, özgüvenli olmaya duyarlığa 14 kere, özverili olmaya duyarlığa 7 kere yer verilmiştir. 4'ünde yoksul insanlara duyarlığa 6 kere, sağlığa duyarlığa 5 kere, özgürlüğe duyarlığa 7 kere, arkadaşlığa-dostluğa 8 kere yer verilmiştir. 3'ünde toplumsal cinsiyet eşitliğine 2 kere yer verilmiştir. 2'sinde dilsel duyarlığa 2 kere, barışa duyarlığa 2 kere yer verilmiştir. 1'inde bilime duyarlığa 2 kere, kitap okumaya 2 kere yer verilmiştir. Sanatçının duygu, düşünce, hayal gücü, birikim ve duyularıyla yoğurduğu eserlerinin okuyuculara ön yargılarını, hatalarını, zayıf olduğu durumları, hayatımızda var olan olumlu olumsuz konulara ilişkin duyarlı olmaları vb. konuları hissettirmelidir (Aslan, 2019). Eserlerinin incelendiği Eflatun Cem Güney'in bu konuları eserlerine yansıttığı büyük ölçüde görülmektedir.

3. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Çocuk edebiyatı alanıyla ilgili verilen eserler çocukların gelişimi için önemlidir. Çocukların doğru davranışlar edinip kendini anlaşılır bir şekilde ifade edebilmesi için okuyacakları kitapların gelişimleriyle uyumlu olması gerekmektedir. Çocuk kitaplarında yer alan eğitsel iletilerin doğru, anlaşılır şekilde aktarılması ve çocukta doğru davranışın gelişmesine katkı sağlamalıdır. Sever (2015)'e göre çocukların bir eseri içselleştirmesi eserdeki kahramanla özdeşim kurmasına ve kahramanın yaşadıklarını hissedebilmesine bağlıdır. Eflatun Cem Güney'in incelenen masalları taşıdığı iletiler bakımından duyarlık eğitimi mesajlarını çocuğa hissettirebilmesi açısından yararlı görülmektedir.

Barış değeri toplumsal hayatta düzen ve emniyetin sağlanması için oldukça önemli bir değerdir. Toplumda savaşı önlemenin en etkili yolu çocuğu küçükken barış hakkında eğitmektir. İçinde yaşadığımız durumda barış değeri ayrı bir önem gerektirmektedir. Ülkeler arasında ve ülkeler içinde birçok savaş olmaktadır. Bu savaşlarda çok sayıda kişi can ve mal kaybına uğramaktadır. Savaşta taraflar hiçbir kâr elde etmemekte, hepsi gerek maddi gerek manevî kayıplar vermektedir. Bu savaşlarda en çok da çocuklar etkilenmektedir. Bunun olmaması için de bireylere çocukluktan başlanarak barış değeri benimsetilmelidir (Tokcan, 2017). Eflatun Cem Güney'in *Üç Elma* ve *Üç Turunçlar* adlı eserleri çocuklarda bu değere karşı farkındalık oluşturabilecektir.

Adalet, evrensel değerlerden bir tanesidir. Bireyi doğru davranmaya, doğru düşünmeye sevk eder (Tokcan, 2017). Bu değer Eflatun Cem Güney'in incelenen 13 tane eserinde 32 defa geçmektedir. Bundan dolayı çocukları adil olma konusunda eğitirken Eflatun Cem Güney'in eserleri önem arz etmektedir. 20 masalın 14'ünde insan mutluluğuna duyarlığa yer verilirken bu kategori 14 masalda 33 defa tekrar edilmiştir. Çocuk, insan mutluluğuna duyarlığın farkına vardığında odağını kendisinden uzaklaştırmış olup başkaları üzerinde düşünmeye başlayacak ve onların duygularını gözetecektir. Bu da çocukta sorumluluk ve yardımseverlik değerlerinin gelişmesine yardımcı olacaktır. Eflatun Cem Güney'in eserleri değerlerin kazanılıp gelişmesinde önem taşımaktadır. 20 masalın 7'sinde emeğe ve çalışkanlığa duyarlığa yer verilirken bu kategori 7 masalda 12 kere tekrar edilmiştir. Emeğe ve çalışkanlığa duyarlılıkla

ilgili iletiler çocukta üretmeye, zanaatlara ve sanata ilişkin farkındalık oluşturabilecektir. Bu konuda çocukları eğitirken Eflatun Cem Güney'in eserleri önem taşımaktadır.

Çocuklar insanlarla nasıl iletişim kuracağını, hangi davranışları sergileyeceğini, gelenek ve görenekleri aileden öğrenirler. Bu nedenle çocuklara küçük yaşlardan başlanarak aile kavramının önemi kavratılmalıdır. Çocuğun ileride sağlam bir aile kurabilmesi için de bu kavramı bilmesi önemlidir ve gereklidir (Tokcan, 2017). Bu kavrama Eflatun Cem Güney'in incelenen 20 masalının 19'unda da yer verilmiştir. Aile bireylerine önem verme değeri, 19 masalda 94 defa tekrar edilmiştir. Bu da yazarın aile bireylerine duyarlık değerine önem verdiğini göstermektedir.

Arkadaşlığa-dostluğa duyarlık değeri evrensel bir değer olduğu için yazarın kitaplarında yer verilmiş olması oldukça önemlidir. Bu değer yazarın 4 tane eserinde 8 defa tekrar edilmiştir. Tokcan (2017) çalışmasında arkadaşlığı; varlığıyla bize güç veren, sırtımızı dayayacağımız bir dayanak olarak tanımlamakta ve arkadaşlığın önemini bu sözlerle açıklamaktadır.

20 masalın 13 tanesinde aşka-sevgiye duyarlık konusunda duyarlık ifadelerine yer verilirken bu kategori 13 masalda 30 defa tekrar edilmiştir. Sevgi konusunun evrensel bir değer olması itibarıyla yazarın kitaplarında yer verilmiş olması oldukça önemlidir. 20 masalın 10 tanesinde yardımseverlik konusunda duyarlık ifadelerine yer verilirken bu kategori 10 masalda 12 defa tekrar edilmiştir. Yardımseverlik evrensel bir değer olduğu için yazarın kitaplarında yer verilmiş olması önem arz etmektedir.

Yapılan alan yazını incelenmesine göre, Kaplan (2012) çalışmasında Eflatun Cem Güney'in masallarında, millî, manevî, dinî değerlerin ve sosyolojik, psikolojik, etik, ekonomik vb. mesajların metne başarılı bir şekilde dağıtıldığını söylemektedir. Bu anlamda yapılan bu çalışmanın sonucunu desteklediği görülmektedir. Emiroğlu (2005) ise çalışmasında bir eğitimci olan Eflatun Cem Güney'in çocuk psikolojisini iyi bildiğini, eserlerinin her birinin eğitim ortamında kullanılacak birer hazine olduğunu, eserlerinin bilişsel, duyuşsal, ahlaki ve ana dil eğitimlerinde dikkate alınması gereken çok önemli eğitim-öğretim malzemeleri olarak değerlendirir. Çalışmadaki dilsel duyarlık, hakka, hukuka, adalete duyarlık, insani duygulara duyarlık ve aşka-sevgiye duyarlığın varlığı Emiroğlu'nun (2005) ortaya koyduğu iletiler ile uyumaktadır. Lüle Mert (2009), "Türkçenin söz varlığı açısından Eflatun Cem Güney'in derleyip yazdığı masallar" çalışmasında Eflatun Cem Güney'in eserlerinde bir duyguyu farklı yollarla sunabildiğini, Türkçenin anlam zenginliğinden yararlanabilmeyi başarabildiği sonucuna varmıştır.

Sırmalı Pabuç; saf, dürüst ve iyiliksever insanların, gösterdikleri sabırla her türlü zorluğu aşacakları ve sonunda mutlu olacaklarını konu edinmiştir. Bu nedenle insani duygulara duyarlık açısından birçok ileti içermektedir. Masalın insan ilişkilerine farkındalık geliştirebileceği, öksüz kızın empati kurarak kendini üvey kardeşinin yerine koyarak affetmesi gibi iletiler ile belirlenmiştir. Masalın hayvanların korunmasına ilişkin farkındalık geliştirebileceği öksüz kızın hayvanlara olan sevgisi ve bağlılığı ile belirlenmiştir. *Karayılan*, annesinin kızının yılanı yem olmaması için kızına her defasında yardım etmesi ve üvey annenin kızının kötülük görmesi için elinden geleni yapması aile bireylerine duyarlık iletilerini, padişahın oğlu karayılanı dönünce bir daha eski hâline dönmeyeceğini düşünmesi, her şeyin bir çaresinin var olduğu, şehzadenin öksüz kızın sabırla bir delikanlıya dönmesi, umutlu olmaya duyarlıkla

ilgili farkındalık geliştirebileceği iletiler ile belirlenmiştir. Ölüme ve insani duygulara duyarlılığa da sıkça dikkat çekmektedir.

Sabırtaşı, Padişahın küçük kızı akça kızın Kaf Dağı'ndan sabrederek kurtulması yaşanan acı olayların etkileri ancak sabırla atlatılabileceği umutlu olmaya duyarlık iletisini vermektedir. Hayvanlara duyarlık, aile bireylerine duyarlık, kişisel özelliklere duyarlık ve insani duygulara duyarlılığa da sıkça dikkat çekmektedir. Masal duyarlık eğitimine ilişkin iletiler bakımından sayıca fazla olduğu için duyarlık eğitimine katkı sağlayabilecek nitelikte olduğu düşünülmektedir. *Nartanesi*, hayvanları korumak ve onların sorunlarına çözümler üretmek gerektiği iletisi hayvanlara duyarlık geliştirebileceğini göstermektedir. Şehzadenin kibriyle kadını küçümsemesi ve sonunda kadına muhtaç olması insan ilişkilerine duyarlılığa dikkat çekmektedir. Masal aile bireylerine ve umutlu olmaya duyarlılığa sıkça dikkat çekmektedir. *Sedef Bacı* masalının umutlu olmaya duyarlık geliştirebileceği kızın kardeşlerinin kuş olmasına, kendisi de sarayda tutsak olmasına rağmen hiç pes etmemesi, kızın kardeşlerini kuş olmaktan kurtaracak gömlekleri örerken konuşmaması, cellada giderken bile sesini çıkarmıyor ve sabırla gömlekleri örmeye devam ediyor olması gibi iletiler ile belirlenmiştir. Aile bireylerine ve insan ilişkilerine duyarlılığa sıkça dikkat çekmektedir.

İncili Yorgan masalında nalıcı babanın oğullarının babaları öldükten sonra kısmetleri için yola çıkmaları umutlu olmaya duyarlılığa dikkat çekmektedir. Masal aile bireylerine ve insani duygulara sıkça dikkat çekmektedir. *Üç Turunçlar* masalının hakka, hukuka, adalete duyarlık geliştirebileceği, iyilerin iyilik, kötülerin kötülük bulduğu ve yalancının mumunun yatsıya kadar yandığı ve yalanla, insanları kandırmakla mutluluğun sağlanamadığı, doğru olanın er geç ortaya çıktığı ve yoksulun ahının yerde kalmadığı iletileri ile belirlenmiştir. Masal insani duygulara, temel yaşam ihtiyaçlarına ve kişisel özelliklere duyarlılığa sıkça dikkat çekmektedir. *Gelincik Günü* masalında insan aklını kullanarak çözülmeyecek bir derdi bile çözebilir iletisi en çok dikkat çeken iletidir. En çok insani duygulara duyarlılığa dikkat çeken yapıt, çocuk okur da bu alanda duyarlık geliştirebilecektir. Masalın duyarlık eğitimine ilişkin iletiler bakımından sayıca az olması sayfa sayısının azlığına bağlıdır. *Hamur Bebek* masalında, Kaplan (2012) hamur bebekle ilgili insanın bazen hiç beklemediği bir güzelliğe uğrayabileceğini, hayatta bazı olumsuzluklar olsa bile insan Allah'tan umudunu kesmemelidir, iletilerine ulaşmıştır. Bu iletilerle örtüşen umutlu olmaya duyarlık eser de birçok kez geçmiştir. Masal arkadaşlığa-dostluğa ve insani duygulara duyarlılığa sıkça dikkat çekmektedir.

Kösedag masalının dürüst olmaya duyarlık geliştirebileceği kişi dürüst olduğunda beklediğinden fazlasını alabilir; bu yüzden dürüst olmalı, yalan söylememeli iletileri ile belirlenmiştir. Kaplan (2012)'ın *Kösedag* masalı ile ilgili bulunduğu iletiler örtüşmektedir. İnsanlara kolay kolay güvenmemek gerektiği iletisi insan ilişkilerine duyarlılığa dikkat çekmektedir. Kaplan (2012)'ın çalışmasında *Perili El* eseri ile ilgili kişinin daima tertipli ve düzenli olması gerektiği iletisi ile kişisel özelliklere duyarlılığa, yetimleri yedirmek, yoksulları giydirmek ihtiyaç sahibinin elinden tutmak faziletli bir davranıştır, iletisi ile iyilik yapmaya duyarlılığa, annelerin kızlarını eğitirken onlara bir işin ucundan tutarak kızına hayatı boyunca lazım olacak şeyleri yavaş yavaş öğretmelidir iletisi ile aile bireylerine duyarlılığa dikkat çeken iletiler olmuştur. *Üç Elma* eseriyle ilgili dertlerin paylaştıkça azaldığı, çok dertli bir insan gördüğümüzde onların hâlini hatırlı sormalı ve onlar için yapabileceğim bir şey varsa yapmalıyız, iletisi insani duygulara ve insan ilişkilerine duyarlılığa, çocuğun eşler arasındaki muhabbeti arttırdığı iletisi ile aile bireylerine duyarlılığa dikkat çekmektedir. *Kül Kedisi* eseriyle

İlgili gençlik gücün kuvvetin yerinde olması, gayretli olma çalışma, çabalama iletileri emeğe ve çalışkanlığa duyarlığa, büyüklerin sözlerinin ve nasihatlerinin dinlenmesinin aile bireylerine duyarlığa, insan dış görünüşü sebebiyle kendini toplumdan soyutlamamalı, fiziksel kusurlar insanın topluma karışmasına mani şeyler olmadığı iletileri kişisel özelliklere duyarlığa dikkat çekmektedir. Bu yönüyle çalışmalar Kaplan (2012)'in ortaya koyduğu iletiler ile uyuşmaktadır. Masalda dürüst olmaya duyarlık ve insani duygulara duyarlık eserde birçok kez geçmiştir. *Açıl Sofram Açıl* masalında Keloğlan'ın tokmağa annesini vurması yönünde emir verir ancak tokmak emri ters anlar ve Keloğlan'ı sopalamaya başlar. Kötülük eden kötülük bulur iletisi ile hakka, hukuka, adalete duyarlığa dikkat çekmektedir. Masalda insani duygulara duyarlık ve aile bireylerine duyarlık birçok kez geçmektedir.

Zümrüdüanka masalında padişahın rüyasına giren kişinin ona gaflet uykusundan uyan bu dünya bir misafirhanedir, gelen konar konan geçer ifadeleriyle ölüm hakikatini hatırlatarak ölüme duyarlığa dikkat çekmektedir. Büyük kardeşlerin küçük kardeşlerini kıskanarak her defasında başına türlü türlü çorap örmeye çalışmaları ve küçük kardeşin ise her defasında abilerine güvenmesi aile bireylerine duyarlığa dikkat çekmektedir. Masalda 35 duyarlık konusundan 23 tanesinin geçmesi yapıtın ilgili iletiler bakımından zengin olduğunu ortaya koymuştur. Kaplan (2012) çalışmasında *Bir Göze Bir Gül* masalıyla ilgili makam için saraya giren kocadın ve kızı türlü hilelere başvurarak elde ettikleri haksız kazancı korumaya çalışırlar ama günden güne kendi kazdıkları kuyuya girerler, iletisi ve başkalarını aldatarak kazanç sağlamak doğru bir davranış değildir, iletisi dürüst olmaya duyarlığa dikkat çekmektedir. *Tasa Kuşu* eserinde, evhamlı bir kız olan Sülün Kız babasını da kaybedince hepten evhama gömülmesi insan mutluluğuna duyarlığa dikkat çekmektedir. Asıl kazancın çalışmada ve gayret etmede olduğu iletisi emeğe ve çalışkanlığa duyarlık iletisini vermektedir. Masalın duyarlık eğitimine ilişkin iletiler bakımından sayıca az olması sayfa sayısının azlığına bağlıdır. Kaplan (2012) çalışmasında *Elmas Beşik* masalıyla ilgili insan isterse sabır ve kararlıkla her zorluğun üstesinden gelebilir; zorluklar karşısında pes etmemeli mücadeleye devam etmelidir, iletisi umutlu olmaya duyarlığa dikkat çekmektedir. *Ak Gün Kara Gün*, felaketlerle karşı karşıya kalan bir ailenin yeniden mutlu günlere kavuşmasını konu edinmiştir. Aile demek dayanışma demektir, eşler, yaşadıkları sıkıntıları paylaşmalı, sorunlara ortak çözümler üretmelidir, iletisi ve konusu itibarıyla aile bireylerine önem verme duyarlığına dikkat çekmektedir. *Dünyanın Tadı* eserinde, asıl kazancın çalışma ve gayret etme de olduğu iletisi emeğe ve çalışkanlığa duyarlığa dikkat çekmektedir. İnsan cesaretle davranıp kimsenin ulaşamayacağı yere ulaşabilir, iletisi özgüvenli olmaya duyarlığa dikkat çekmektedir. Aile bireylerine duyarlık, aşka-sevgiye duyarlık, kadına duyarlık gibi iletilerinde çocuklara bu masal aracılığıyla iletilebileceği belirlenmiştir.

İncelenen Eflatun Cem Güney'in yirmi eserinde farklı olay örgüsü ve farklı iletiler yer almaktadır. Bu masalarda farklı duyarlık konuları görülmektedir. Çocuklar için ele alınan kitaplarda çocuğa görelilik ilkesinden hareketle iletiler örtük bir şekilde verilmek istenmektedir. Sever (1998)'e göre çocuğun edebî metinlerle kurduğu iletişim öncelikle bir duygu ve fikir eğitimidir. İnsanın maceralarının hepsi yazarın his, fikir ve düş gücüyle beslenir; okura aktarılır. Bundan dolayı süreç içerisinde çocukta duyarlık oluşumu ve kültürel bilinçlenme sağlanır. Yazarın kurduğu dünyada, okur için ortaya koyduğu anlam evreninde insanın gerçeği vardır. Eflatun Cem Güney'in incelenen masalları da bu amaca uygun olarak yazılmış ve duyarlıklar bir kurgu içinde verilmiştir. Yazarın *Ak Gün Kara Gün* adlı eserinde: "Ağam, düşmez kalkmaz bir Allah! Bugünler de geçer inşallah, böyle zamanlarda birbirimizin elinden tutmayacağız da ne

vakit tutacağız? Müslümanız, elhamdülillah!” “Yükte hafif, pahada ağır işler teklif etmiş. Allahverdioğlu, bunları kulağının ardına atıp da kapıyı yüzüne kapayacak değil ya, nasıl olsa eli ayağı tutuyor.” cümlesinde insan ilişkilerine, iyilik yapma ve yardımlaşma iletilerini çıkarabiliriz.

Eserlerde geçen duyarlıkların çocukların anlam dünyasına uygun olduğu görülmüştür. Belirlenen 35 duyarlık konusunun 4’ü hariç diğerleri değişik miktarlarda eserlerde tespit edilmiştir. Bu doğrultuda incelenen eserlerin duyarlık konuları yönünden zengin olduğu tespit edilmiştir. Bu eserlerin okurlarda duyarlık konusunda farkındalık kazandırabileceği sonucuna varılmıştır. Eflatun Cem Güney’in eserlerinin duyarlık açısından bu kadar zengin olması çocukların gelişimi açısından oldukça yararlı olacağını düşündürmektedir. Çocukların kitap okuma sevgisinin ve alışkanlığının olduğu bu dönemde doğru iletiler içeren ve duyarlık konularında oldukça zengin olan bu eserlerle tanışmaları önem arz etmektedir.

Öğretmenler ve ebeveynler duyarlık eğitime katkıda bulunabilecek eserleri araştırmada belirtilen kategori yöntemini temel alarak belirleyebilirler. Araştırma bu konuda öğretmen ve ebeveynlere rehberlik edebilir. Eflatun Cem Güney’in diğer eserleri de araştırma konusu olabilir. Belirlenen eserler incelenirken araştırmada belirlenen duyarlıklar dışında zamana duyarlık, düşünceye duyarlık, inanca duyarlık, atasözleri ve deyimlere duyarlık, düş gücüne duyarlık konuları da tespit edilmiştir. Belirtilen kategoriler de kategori listelerine eklenerek çalışmalar yapılabilir.

Kaynaklar

- Alamdar, S. G. & Süngü, A. (2017). Nazım Hikmet'in Sevdalı Bulut adlı kitabındaki masalların duyarlık eğitimi bağlamında incelenmesi. T. Şimşek, & B. Yıldız (Dü.), *IV. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumunda Sunulan Bildiri Kitabı içinde I. Cilt*, s. (301-315). İstanbul: Step Matbaacılık.
- Aras, M. (2022). *Tudem Edebiyat Ödüllü çocuk romanlarının duyarlık eğitimi açısından incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi].
- Aslan, C. (2013). Duyarlık ve düşünceyi geliştirmede çocuk-gençlik edebiyatı. *Çoluk Çocuk Dergisi*, 1(102), 29-32.
- Aslan, C. (2016). Oğuz Tansel'in derleyip yazdığı masalların duyarlık eğitimi bağlamında incelenmesi. *Uluslararası Türk Masal Dünyası Ve Doğumunun 100. Yılında Oğuz Tansel Sempozyumu Bildiriler Kitabı içinde*, (131-152). Ankara.
- Aslan, C. (2019). *Çocuk edebiyatı ve duyarlılık eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Asutay, H. & Çetiner, O. (2021). Keloğlan çizgi filminin Eflatun Cem Güney'in Açıl Sofram Açıl masalı ile karşılaştırılarak incelenmesi. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 1-7.
- Aytekin, H. (2016). *Çocuk ve gençlik edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bakırcı, N. (2014). Eflatun Cem Güney'in Masallar adlı kitabında yer alan metinlerde mitolojik unsurlar. *Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*,(4), 37-52.
- Baran, A. (2022). *Fatih Erdoğan'ın "Sihirli Kitaplar" serisinin duyarlık eğitimi bağlamında incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi].
- Bowen, G. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. DOI: [10.3316/QRJ0902027](https://doi.org/10.3316/QRJ0902027)

- Çetinkaya, F. Ç., Öksüz, H. İ. & Öztürk, M. (2018). Etkileşimli Okuma ve Kelime Hazinesi. *The Journal of International Social Research*, 11(60).
- Çinpolat, E. (2021). Gülten Dayıoğlu çocuk ve gençlik edebiyatı ödülleri'nde yılın romanı ödülünü kazanan eserlerin duyarlık eğitimi açısından incelenmesi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, (25), 854-872.
- Çokluk, Ö., Yılmaz, K. & Oğuz, E. (2011). Nitel bir görüşme yöntemi: Odak grup görüşmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 4(1), 95-104. <https://dergipark.org.tr/tr/pup/akukeg/issue/29342/313994> adresinden alındı
- Çolak, F. (2016). Çocuk edebiyatı materyali olarak folklorik ürünler ve eflatun cem güney'in bu konudaki görüşleri. *The Journal of Turkic Language and Literature Surveys (TULLIS)*, 1(2), 64-70.
- Daştan, N. (2012). *Eflatun Cem Güney'in halk bilimi ile ilgili çalışmaları*. [Yüksek lisans tezi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 328797).
- Demir, N. (2019). *Değerler eğitimi açısından Necip Fazıl Kısakürek'e ait "Çile" adlı eserde kök değerlerin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 578422).
- Demircan, C. (2006). *Mektepli Gazetesi'nde Yer Alan Metinlerin İçeriğinin, Çocukların Bilişsel ve Ahlaki Gelişimlerine Katkısı*. [Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü].
- Durbilmez, B. (2015). Eflatun Cem Güney'in Dede Korkut Masalları'na metinler arası bir yaklaşım: Kan Turalı örneği. *Millî Folklor*, (108), 165-179.
- Düzgün, D. (2013). Eflatun Cem Güney'in Erzurumlu Emrah ile ilgili çalışmaları. *Erzurum Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (51), 149-158.
- Emiroğlu, S. (2005). *Eflatun Cem Güney'in eserlerinde dil ve çocuk eğitimi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 162932).
- Ercan, H. (2022). *Nurgül Ateş'in çocuk hikayelerinin değerler eğitimi bakımından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 717721).
- Eryeşil, O. (2015). *Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın çocuk şiirlerinde evrensel değerler* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 419277).
- Etoğlu Kibris, P. (2019). *Çocuk edebiyatı eserlerinin duyarlılık eğitimi bağlamında incelenmesi: Gülten Dayıoğlu örneği* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 607555).
- Evsen, K. (2019). *Mustafa Ruhi Şirin'in çocuk şiirleri ve masallarının duyarlık eğitimi açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 578058).
- Göktürk, A. (1998). *Sözün ötesi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Kaplan, O. (2012). *Eflatun Cem Güney'in derleyip yazdığı masalların çocuklarda karakter eğitimi açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 333334).

- Karakuş Aktan, E. N. (2019). Duyarlık eğitiminde çocuk yapıtlarının yeri. S. KARAGÜL (Dü.), *Prof. Dr. Sedat Sever'e Armağan Türkçe Eğitimi ve Çocuk Edebiyatı Kurultayı* içinde (s. 178-179). Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Karakuş Tayşi, E. (2019). Sevim Ak'ın öykülerinin duyarlılık eğitimi açısından incelenmesi. *19(19)*, 303-324.
- Lüle Mert, E. (2009). *Türkçe'nin söz varlığı açısından Eflatun Cem Güney'in derleyip yazdığı masallar* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 250020).
- Melanlıoğlu, D. (2020). Çocuk edebiyatındaki kayıp mültecilerin izinde duyarlılık eğitimi. *Türkiyat Mecmuası, - Journal of Turkology*, 30(1), 161-179.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2015). *Nitel veri analizi. (S. Akbaba Altun & A. Ersoy çev.ed.). (1.baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ozan, M. (2015). Eflatun Cem Güney'in kalemiyle fantastik kurgulama: "sanat masalı". *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 6(20), 164-182.
- Özbilen Demirtaş, E. (2021). *Koray Avcı Çakman'ın öykü ve romanlarının duyarlık eğitimi açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 685562).
- Özçelik, A. O. (1998). Duyarlık eğitimi. *İstanbul Üniversitesi, İşletme İktisadi Enstitüsü Dergisi*, 9 (31), 18-27.
- Özdemir, E. (2013). *Sözcüklerin Vicdanı*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri* (Çev. Ed. Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir). Pegem Akademi.
- Saltık, O. (2016). *Derlenmiş Masallar ile Kurgulanmış Masalların çocuğa göreliği* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Sever, S. (1998). *Demokratik kültür bilinci edinimi sürecinde dil ve edebiyat öğretimi. Yaşadıkça Eğitim*.
- Sever, S. (2015). *Çocuk ve edebiyat*. İzmir: Tudem.
- Şirin, M. R. (2000). *99 Soruda çocuk edebiyatı*. Çocuk Vakfı Yayınları, İstanbul.
- TDK. (2009). *Türkçe sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Tokcan, F. (2017). *Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın çocuk şiirlerinin değerler eğitimi açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 481294).
- Tursun, G. (2019). *Serpil Ural'ın çocuk kitaplarının değerler eğitimi açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir . (Tez No. 598111).
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

The child should be encouraged to read and research by the environment at an early age. The most important element that supports the development of the individual is children's books. These books are helpful in the development of language skills and active vocabulary in children from pre-school, and in the child's ability to explain himself correctly (Çetinkaya, Öksüz & Öztürk, 2018). Therefore, children should be introduced to children's books at an early age (Demircan, 2006). Children's literature has a great importance in the context of giving sensitivity to children. In order to develop the individual's sensitivity, it should be started from the early stages of childhood. Therefore, the child is reached with the best children's literature products. Children's literature products in terms of sensitivity education; It should enable the child to direct the child to the good and the right thing, to know himself and the people around him, to understand the emotions he experiences, that is, to empathize. Raising individuals with character from every field, raising awareness of individuals, socialization, reaching the ideal level of societies, social solidarity and cooperation can only be realized through values (Demir, 2019).

As a result of the literature review, it was seen that there are studies investigating the suitability of children's literature for sensitivity education. Aslan (2013), in his study named child/youth literature in developing sensitivity and ideas; "Sensitivity" examined between "sensitivity education" and children's literature and sensitivity education; Alamdar and Süngü (2017) examined the tales in Nazım Hikmet's Sevdalı Bulut in terms of sensitivity training. Karakuş Tayşi (2019) analyzed Sevim Ak's stories in terms of sensitivity training; Aslan (2019) examined the relationship between children's literature and sensitivity education. Evsen (2019) examined Mustafa Ruhi Şirin's children's poems and fairy tale books in terms of sensitivity training; Özbilen Demirtaş (2021) examined Koray Avcı Çakman's books in terms of sensitivity training. Karakuş Aktan (2019) examined the relationship between children's literature and sensitivity education; Çinpolat (2021) dealt with the works of Gülten Dayıoğlu, which won the novel of the year award in the literary awards, in the context of sensitivity education. Among the various literary genres, one of the genres that attracts the attention of children is fairy tales. As a result of the literature review, no study was found in terms of sensitivity and sensitivity training in the works of Eflatun Cem Güney.

For this reason, the main purpose of the research is to examine the fairy tales of Eflatun Cem Güney (Emiroğlu, 2005), who received the title of "Fairy Tale tale" due to his studies on fairy tales in the world and in Turkey, in the context of sensitivity education. Qualitative research method was used in the research because the data obtained from the works of Eflatun Cem Güney were interpreted and evaluated with a qualitative approach. In the process of examining the data, document analysis was used. Eflatun Cem Güney's 20 tales constitute the material of this research. Used in the works of Etoğlu Kibris (2019), Karakuş Tayşi (2019), Alamdar and Süngü (2017), Aslan (2013, 2016); The categories that the researcher changed by taking expert opinion were named. Data were collected with the created sensitivity categories. The sensitivity categories were first determined by Aslan (2013, 2016) as 14 categories. Alamdar & Bayonet (2017); based on the sensitivity categories in Aslan's (2013, 2016) studies, 18 categories were created. Karakuş Tayşi (2019); Aslan (2013, 2016) created 29 sensitivity categories, taking into account the work of Alamdar & Süngü (2017). Etoğlu Kibris (2019); Taking into account the works of Aslan (2013, 2016), Alamdar & Süngü (2017), and Karakuş Tayşi (2019), 35 sensitivity categories were created. In terms of making the study more comprehensive, these 35 sensitivity categories constitute the sensitivity category of the study. The data obtained in the research were analyzed using the descriptive analysis method. Eflatun Cem Güney's 20 tales were examined in terms of sensitivity.

When the data were analyzed, in 19 of the 20 fairy tales, family members were included 94 times and human emotions 120 times. In 18 of them, being hopeful and sensitivity were included 57 times. In 17 of them, sensitivity to personal characteristics was included 49 times. Sensitivity to human relations was included 41 times in 16 of them. Sensitivity to human happiness was included 33 times in 14 of them. In 13 of them, love is mentioned 30 times, right, law and justice 32 times. In 11 of them, sensitivity to doing good was included 38 times. In 10, sensitivity to cooperation was included 12 times, sensitivity to honesty 25 times, sensitivity to death 26 times. Sensitivity to animals was included 28 times in 8 of them. In 7 of them, sensitivity to social peace 9 times, sensitivity to labor and hard work 12 times, sensitivity to basic life needs 21 times, sensitivity to social norms 7 times. Sensitivity to women was given 8 times in 6 of them. In 5 of them, sensitivity to sharing was included 8 times, sensitivity to nature 12 times, sensitivity to being self-confident 14 times, sensitivity to being selfless 7 times. In 4 of them, sensitivity to poor people was included 6 times, sensitivity to health 5 times, sensitivity to freedom 7

times, friendship-friendship 8 times. Gender equality was included twice in 3 of them. In 2 of them, linguistic sensitivity was included twice, and peace sensitivity was included twice. In one of them, sensitivity to science was included twice and reading a book was included twice. The works of the artist, which he kneaded with his feelings, thoughts, imagination, knowledge and sensations, show the readers their prejudices, mistakes, weak situations, being sensitive to the positive and negative issues that exist in our lives, etc. should make the subjects feel (Aslan, 2019). It is seen that Eflatun Cem Güney, whose works are examined, reflects these issues to his works. Works about children's literature are important for the development of children. In order for children to acquire correct behaviors and express themselves in an understandable way, the books they will read should be compatible with their development. It should contribute to the correct and understandable transfer of educational messages in children's books and the development of correct behavior in children. According to Sever (2015), children's internalization of a work depends on identifying with the hero in the work and being able to feel what the hero is going through. Eflatun Cem Güney's tales are considered useful in terms of the messages he carries, in terms of making the children feel the messages of sensitivity education. There are different plots and different messages in the twenty works of Eflatun Cem Güney examined. In these tales, different sensitivities are seen. In the books addressed for children, it is desired to implicitly convey messages based on the principle of appropriateness to the child. According to Sever (1998), the child's communication with literary texts is primarily an emotional and intellectual education. All of human adventures are fed by the author's feelings, ideas and imagination and are transferred to the reader, so in the process, the child's sensitivity and cultural awareness are provided. In the world created by the author, in the universe of meaning that he reveals for the reader, there is the truth of man.

The analyzed tales of Eflatun Cem Güney were also written in accordance with this purpose and the sensitivities were given in a fiction. In the author's work called Ak Gün Kara Gün: "My brother, a God who never gets up! I hope these days will pass, in times like these, we will not hold each other's hand, but when we, Alhamdulillah will, we are Muslims!" He offered work that was light in the load and heavy in the price. Allahverdiöglü is not going to throw these things behind his ear and shut the door in his face; anyway, he can take care of himself, anyway: We can extract the messages of doing well and helping people in human relations. It has been seen that the sensitivities in the works are suitable for children's world of meaning. Except for 4 of the 35 sensitivity issues identified, the others were detected in different amounts of works. In this direction, it has been determined that the works examined are rich in terms of sensitivity issues. It has been concluded that these works can raise awareness about sensitivity in the readers. The fact that Eflatun Cem Güney's works are so rich in sensitivity is thought to be very beneficial for the development of children. In this period when the love and habit of reading books is formed, it is important for children to meet these works, which contain correct messages and are very rich in sensitivity.